

Комунальний заклад
«Обласний організаційно-методичний центр культури»
Закарпатської обласної ради

Методичні рекомендації

«Художнє оформлення виставок образотворчого
та декоративно-прикладного мистецтва»

Виконавець:
Ковган Костянтин Олегович

Ужгород
2020

Художнє оформлення виставок образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва

Методичні рекомендації щодо організації та оформлення виставки

Виставка – це публічна презентація (експонування) досягнень у мистецтві, культурі та інших галузях суспільства.

Виставки поділяються на персональні та збірні (групові, колективні). На персональній виставці митець презентує власні твори присвячені ювілею, визначній чи певній тематиці.

Збірна виставка – це підсумок творчої діяльності спілки, об'єднання чи колективу окремих митців.

За статусом виставки бувають міські, районні, обласні, всеукраїнські та міжнародні.

За терміном функціонування виставки поділяються на постійно діючі, тимчасові (від 2-х тижнів) чи короткотермінові (до 10 днів).

Організація виставки образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва, поділяється на такі етапи:

1. Тематична підготовка виставки. Визначення концепції виставки (якій події присвячена виставка, які питання будуть висвітлені). Складання тематичного плану виставки із урахуванням категорії глядачів, виставкового приміщення, освітлення та терміну проведення.

2. Складання експозиційного плану виставки, відбір експонатів, які розкриватимуть тематику виставки. Створення ескізу майбутньої експозиції з урахуванням кольорових співвідношень, форм та розмірів виставкових робіт.

3. Робота над експозицією, розміщення експозиційних матеріалів.

4. Відкриття виставки (вернісаж)

Створення експозиції є найголовнішою частиною в організації будь-якої виставки. До експозиційного матеріалу належить все, що передбачено для огляду відвідувачами: живописні полотна, малюнки, площинні та об'ємні твори декоративно прикладного мистецтва тощо.

Площина на якій розташовують експонати називається експозиційною площиною. Її умовно поділяють на пояси. Нижній пояс використовують для підставок, вітрин, розміщення об'ємних експонатів, середній пояс використовують для експозиції менш масштабних робіт, верхній пояс використовують для розміщення емблем, або ж експонатів особливо великих розмірів.

Основний експозиційний пояс – середній, це саме той що розташований від підлоги з 0,8 до 3 метрів. Колір і фактура поверхні під розташування експозиції повинні бути стриманими, спокійними, матовими, щоб не відволікати увагу від експонатів, бути для них відповідним фоном. Запропонований для перегляду експозиційний матеріал повинен бути єдиною цілісною композицією, яка розкриває художніми засобами основну концепцію виставки.

Загальних правил компоновки художньо творчих виставок немає, але є найбільш перевірені прийоми розташування композиції. До основних схем компоновки виставки ми можемо віднести центральну, вільну, й асиметричну.

При центральній компоновці експозиційний матеріал поділяють на групи за напрямком, стилем, змістом. Обираються центральні експонати, які стають центром експозиції, навколо них розташовується решта експонатів які розкривають та підкреслюють задум даної групи. Це може бути концентричне розташування навколо центрального експонату, або, якщо експонати однакові за розміром та змістом, їх розташовують рядами. Ряди розташовують горизонтально або вертикально. Це ще називається «шпалерне розташування».

При вільній та асиметричній компоновці до експонатів дозволяється додавати декоративні елементи, але їх велика кількість може відволікати увагу від виставкових експонатів. Важливо обов'язково добиватися ефекту рівноваги, рівномірного навантаження площини.

Слід пам'ятати що велика кількість невеликих експонатів, швидко втомлює, тому дрібні за розміром експонати доцільно об'єднувати у загальну тематичну окрему композицію.

Також невелика кількість експонатів, представлених контрастно, виразно та масштабно, справляє сильне враження на глядача. Ритмічна зміна різноманітних композицій сприяє зміні вражень, і дає свіже сприйняття.

Бажано щоб ділянки виставки, насичені матеріалом, чергувалися із більш спокійними композиціями. Потрібно витримувати і передбачати достатні інтервали між експонатами, щоб не утворювати враження тісноти та перенасичення. Об'ємні експонати слід розташовувати подалі від стіни для можливого огляду з усіх сторін. Живописні полотна, графіку, потрібно розвішувати із урахуванням освітлення приміщення, щоб уникнути відблисків світла, що заважають сприйняттю та нерідко дратують глядача. Площина картин виставлених у залі не повинна бути більше половини площини основного виставкового поясу. Нижня межа експонатів повинна проходити на висоті 120-125 сантиметрів від підлоги.

Важливим елементом створення експозиції художньо-творчої виставки є належне оформлення експонатів, їхній опис. Має бути коротка інформація про автора та експонат, яка подається в установленому порядку.

Найголовніше при художньому оформленні виставок – це створити таку експозицію робіт, яка найкраще розкриватиме тему та ідею виставки. Художнє оформлення будь-якої виставки має являти собою єдине ціле.

Велику роль у ефективності проведення виставки відіграє попередня робота спрямована на те, щоб заохотити людей її відвідати. Виставка заздалегідь повинна бути якомога ширше проанонсована, як в електронних

так і друкованих засобах масової інформації. Хід виставки, її завершення, враження від неї теж мають висвітлюватись у ЗМІ. Це є запорукою її успіху.

Задачею виставкового руху є демонстрація творчих досягнень митців, популяризація декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва, морально-естетичне виховання глядача.

Перегляд художньо-творчої виставки дає поштовх морально-естетичного розвитку особистості, підвищує зацікавленість глядача до різних напрямків образотворчого та декоративно прикладного мистецтва, розвиває естетичне та емоційне сприйняття світу та заохочує самих митців, майстрів народної творчості до подальшого самовдосконалення та підвищення їхнього професіоналізму.

Виставкова діяльність надає можливість узагальнити та всебічно репрезентувати власні творчі здобутки широкому колу громадськості, фахівцям, мистецтвознавцям, науковцям і поціновувачам та глядачам, визначити і обговорити пріоритетні та проблемні сторони, удосконалення творчого процесу.

Фрагменти виставок оформлених методистами Обласного організаційно-методичного центру культури

